

комплексів, що матимуть криті склади та площадки з відповідним технічним обладнанням, перевантажувальну техніку, диспетчерські й інформаційні системи керування транспортними потоками.

Створювані в транспортних вузлах логістичні транспортно-розподільчі й інформаційно-аналітичні центри підпорядковуватимуться логістичним центрам більш високого ієрархічного рівня – регіональним, міжрегіональним, міжнародним, що забезпечить формування транспортно-логістичних систем різного ієрархічного рівня з їх наступною інтеграцією до світового економічного простору.

УДК 338.47 (656.073.7)

ОБҐРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНИХ ТРАНСПОРТНИХ ПІДСИСТЕМ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ВЕЛИКИХ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ КРАЇНИ

*Шевченко І.В., інженер
(ІПРЕЕД НАН України)*

Промислове виробництво України динамічно розвивається. Економіка держави безпосередньо залежить від провідних галузей промисловості, якими є металургія, машинобудування, хімічна, енергетична і вугільна промисловість. Металургійна промисловість України є однією з галузей, що має стратегічне значення - серед промислових підприємств держави найбільшими є металургійні. За обсягом металопродукції, яка йде на експорт, Україна посідає третє місце. Машинобудування України представлено підприємствами Київської, Запорізької, Дніпровської, Луганської та Харківської областей [1].

Київ – великий індустріальний центр, з такими галузями промислової спеціалізації: складне, точне машинобудування, авіаційна, хімічна, нафтохімічна, легка, харчова, металургійна (металообробка), виробництво будівельних матеріалів. Вдале географічне

положення сприяє розвитку логістики і транспортних зв'язків.

Харків — один з найбільших промислових центрів України. Тут є великі машинобудівні і металообробні заводи, також підприємства енергетичного машинобудування та електротехнічної промисловості: Харківський тракторний завод, завод імені Малишева [2] (випускає магістральні тепловози), Харківський електротехнічний завод «Укрелектромаш» (генератори для парових і гідравлічних турбін), Харківський моторобудівний завод «Серп і Молот» (двигуни до зернових комбайнів), Харківський підшипниковий завод (входить в Індустріальну групу УПЕК), Харківський верстатобудівний завод, літакобудування: Харківський авіаційний завод і «МоторСіч», велосипедний заводи, «Турбоатом» - має стратегічне значення, «Електроважмаш», «Південкабель» тощо. Працюють підприємства хімічної промисловості (заводи пластичних мас, медичних пластмас, хімічних реактивів, лакофарбові, фармацевтичні тощо), деревообробної, будівельних матеріалів, меблів; розвинута поліграфічна промисловість, харчова (кондитерська фабрика «Харків'янка», Харківська бісквітна фабрика, 2 броварні, жировий комбінат, 2 м'ясокомбінати тощо), парфумерно-косметична фабрика, Харківський ювелірний завод. З легкої промисловості найрозвиненіша швейна, трикотажна, шкіряно-взуттєва, канатний завод.

Дніпро як промисловий центр характеризується великою кількістю територіально близьких до нього таких центрів металургійної (виробництво труб), хімічної, коксохімічної, машинобудівної (металургійне, транспортне, електротехнічне, гірничо-шахтне і гірничорудне, будівельно-шляхове й комунальне, хімічне і полімерне машинобудування, верстатобудування), вугільнодобувної і гірничодобувної промисловості як - Кривий Ріг, Дніпродзержинськ, Верхньодніпровськ, Нікополь [2]. Основні підприємства металургійної галузі - ArcelorMittal, «Дніпровський металургійний завод», «Дніпрококс», «Комінмет», «Дніпровський трубний завод», «Нижньодніпровський трубопрокатний завод», машинобудівної та металообробної галузі промисловості:

«Дніпропетровський машинобудівний завод», «Дніпроважмаш», «Дніпропрес», «Дніпровагонрембуд», науково-виробниче об'єднання «Дніпровський електровозобудівний завод». Продукція галузі — трактори, преси, вагонопрокидувачі, шлаковозні чаші, трамваї, тролейбуси, магістральні електровози. Дніпро — один з центрів ракетно-космічного будівництва: виробниче об'єднання «Південний машинобудівний завод» та конструкторське бюро «Південне». Хімічна галузь представлена 7 підприємствами, що випускають: лакофарбові матеріали, мінеральні добрива, гумотехнічні вироби для багатьох галузей — космосу, повітряного транспорту, понад 80 типорозмірів шин, розвинуті легка, харчова та переробна промисловості.

Донецьк з такими центрами як Авдіївка, Макіївка, Харцизьк, Ясинувата, Краматорськ, Горлівка та ін. сформували індустріальну агломерацію вугледобвної промисловості (22 шахти), металургійної (Краматорський феросплавний завод, Енергомашспецсталь, Краматорський металопрокатний завод) та хімічної (концерн «Стірол», виробництво пластмас, хімічних реактивів та ін.), важкого машинобудування для металургійної, вугільної, транспортної, енергетичної, цементної промисловості (Новокраматорський машинобудівний завод, Старокраматорський машинобудівний завод, Краматорський завод важкого верстатобудування, завод автогенного обладнання «Донмет», Краматорський завод металокопункцій, Краматорський завод «Кондиціонер», Fuhrlaender Windtechnology [2], Краматорський завод енергетичного машинобудування, Крамтехцентр), виробництва будівельних матеріалів (Краматорський цементно-шиферний завод («Пушка»), що входить до складу концерну «Укрцемент», Краматорський завод емалей, Асфальтобетонний завод), легкої та харчової промисловості (Швейна фабрика, Краматорський комбінат дитячого харчування, Краматорський м'ясопереробний завод, Тормікс — виробництво комбікормів та БМВД)

Кривий Ріг — місце розташування ОАО «Північний ГЗК» [2] — найбільше гірничодобувне підприємство в Україні та

Європі з повним циклом підготовки залізородного концентрату та окатишів.

Маріуполь — значний порт та індустріальний центр країни, має 56 промислових підприємств з перевагою важкої індустрії, з них два великі металургійні комбінати (Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча — виробництво чавуну і сталі та «Азовсталь») і найбільше в Україні машинобудівне підприємство — концерн «Азовмаш», входить в групу «Метінвест». У структурі концерну виділяють: «Маріупольтяжмаш» — виробництво металургійного встаткування для кранової й гірничорудної техніки; «Азоввагон» — виробництво вагон-цистерн для перевезення нафтопродуктів, сипучих вантажів, харчових і хімічних продуктів, зріджених газів, контейнер-цистерн; «Азовобщемаш» — виробництво паливозаправників, пропановозів, напівпричепів для перевезення світлих нафтопродуктів, корпусних деталей і вузлів для бронетехніки; завод нагрівальної апаратури — виробництво побутових плит, опалювальних котлів; «Азовмашпром» — виробництво суцільнозварних спікальних вісків для агломераційного виробництва, металургійних і громоздовів комбінатів, повітряних фурм доменних печей; виробництво теплоізованих труб. Також в Маріуполі є підприємства інших галузей промисловості: Азовський судноремонтний завод (АСРЗ), перебуває під управлінням компанії "Маріупольська інвестиційна група", Маріупольський радіаторний завод. Азовський завод металокопункцій «Сталькон» (металокопункції для цивільного будівництва), «Східстальконструкція», завод «Електропобутприлад» (випуск побутових пральних машин), Маріупольський суднобудівний завод «Плаз» (виробництво яхт і катерів), Маріупольський дослідно-експериментальний завод (МДЕЗ) — (сільгоспвіли, металокопункції й устаткування для металургії й машинобудування), завод «Жовтень» (замочно-скоб'яні вироби, металеві бочки, лопати, металообробка), завод «Будмаш» (редуктори, розчинонасоси, телефонні й каналізаційні люки, металообробка), завод «Транспрогресс» (теплоізовані труби, проектування шляхових машин), завод

«Пожзахист» (вогнегасники), завод медичного устаткування «Медпром», завод технологічного встаткування. Крім важкої індустрії працює харчова (кондитерська, консервна, лікєро-горілочна і пивоварна), легка (швейна й панчішна фабрики, завод «Маріупольсіткоснасть», маріупольська фабрика «Сувенір»), промисловість будівельних матеріалів («Азовзалізобетон», цегельні заводи «Керамік», «Перспектива», ЗЗБВ — завод залізобетонних виробів), хімічна промисловість (завод ізоляційних матеріалів, завод «Хімпласт», «Маркограф»).

Черкаси – багатопрофільний промисловий центр з домінуванням хімічної промисловості, як приклад можна навести Черкаський Азот – один з найбільших вітчизняних виробників мінеральних добрив (доля на ринку аміачної селітри близько 36%), єдиний виробник капролактама та іонообмінних смол, є частиною холдингу OSTCHEM.

Запоріжжя за рівнем промислового потенціалу займає п'яте місце серед найбільших індустріальних центрів чорної металургії – «Запоріжсталь», «Дніпроспецсталь». У Запоріжжі розташовані найбільші підприємства кольорової металургії - Запорізький титано-магнієвий комбінат і Дніпровський алюмінієвий завод, підприємства хімічної промисловості - заводи «Кремнійполімер», штучних шкір,

підприємства машинобудівного комплексу: «АвтоЗАЗ», моторобудівний завод.

Всі великі індустріальні центри повинні мати налагоджені гнучкі інтегровані транспортні підсистеми мультимодальних перевезень [3]. Це вкрай необхідно, щоб забезпечувати своєчасні поставки сировини та матеріалів, вивезення готової продукції для всіх вище перелічених підприємств з найменшими витратами часу і грошей. Величезний промисловий потенціал країни може бути реалізований і отримає поштовх до розвитку тільки за умови впровадження сучасних інтегрованих транспортних технологій перевезень вантажів найбільш ефективним чином, що має велике значення для економіки України.

Список використаних джерел

1. <http://www.metaprom.ru/regions/ukr>
2. <http://changeua.com/24-krupneyshih-promyishlennyih-predpriyati>
3. I.V. Shevchenko. Actuality of creation of integrated transport and logistic systems of cargo transportation for ensuring competitiveness of transport enterprises / I.B. Шевченко// «Технології та інфраструктура транспорту»: матеріали міжнародної науково-технічної конференції, Харків, (14-16 травня 2018 р.). – Харків: УкрДУЗТ, 2018. – с. 141-143.